

Egységben a változatosság

Rekonstrukció a Kopaszi gáton

ÉPÍTÉSZET: T2A SZÖVEG: ENTZ SAROLTA FOTÓ: BATÁR ZSOLT

A Kopaszi gát egy időben azt jelentette, hogy „bringával a West Balkánba”, aztán még néhány remek pecahelyet, vagy simán egy dzsumbujt, ahol jól el lehet tűnni. Nemso-
kára pedig Dél-Buda és Pest Margitszigete lesz...

A gát épületeinek egyik ihlető/ötletadó forrása
a 60-as évek balatoni építésze volt

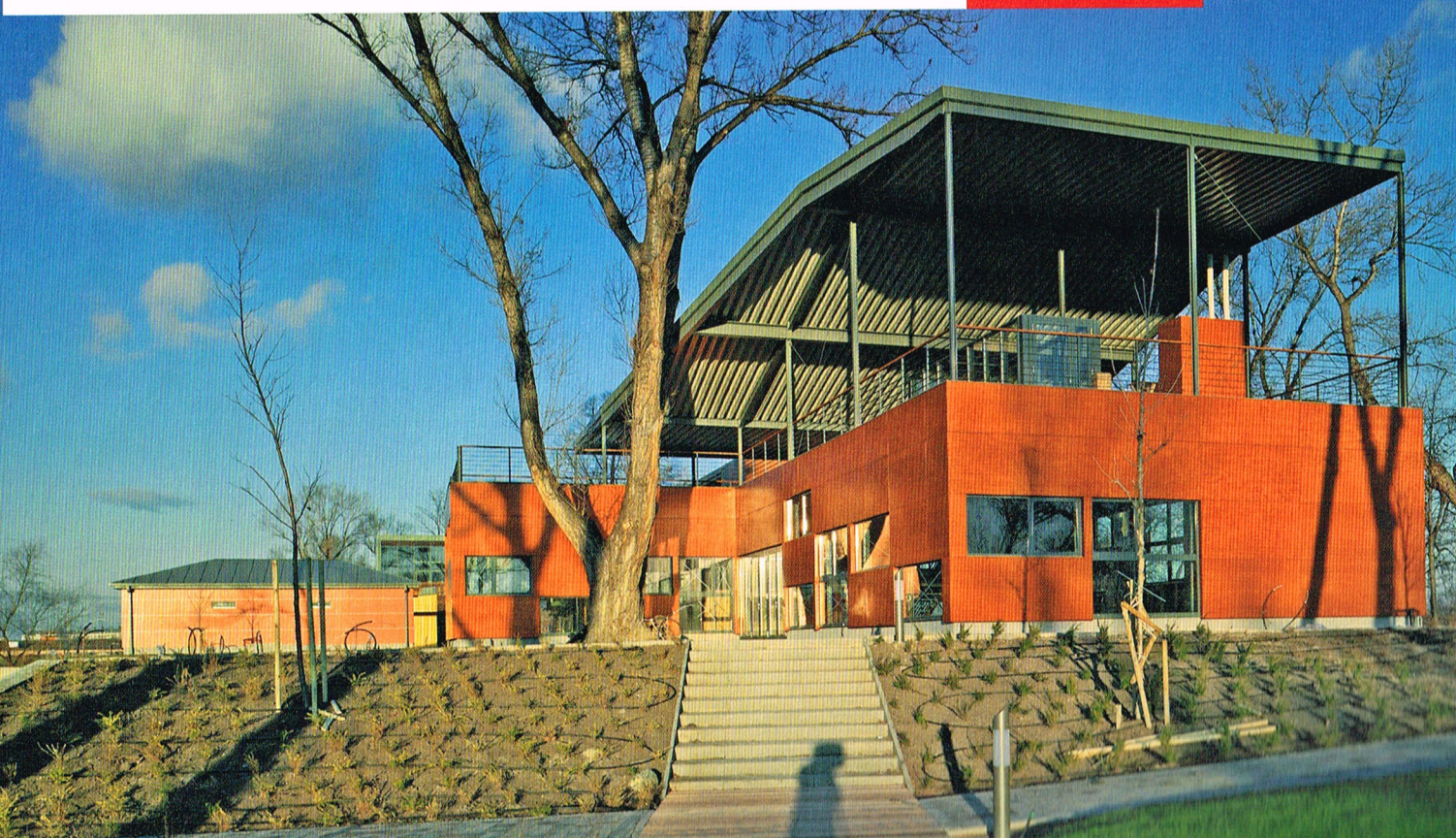

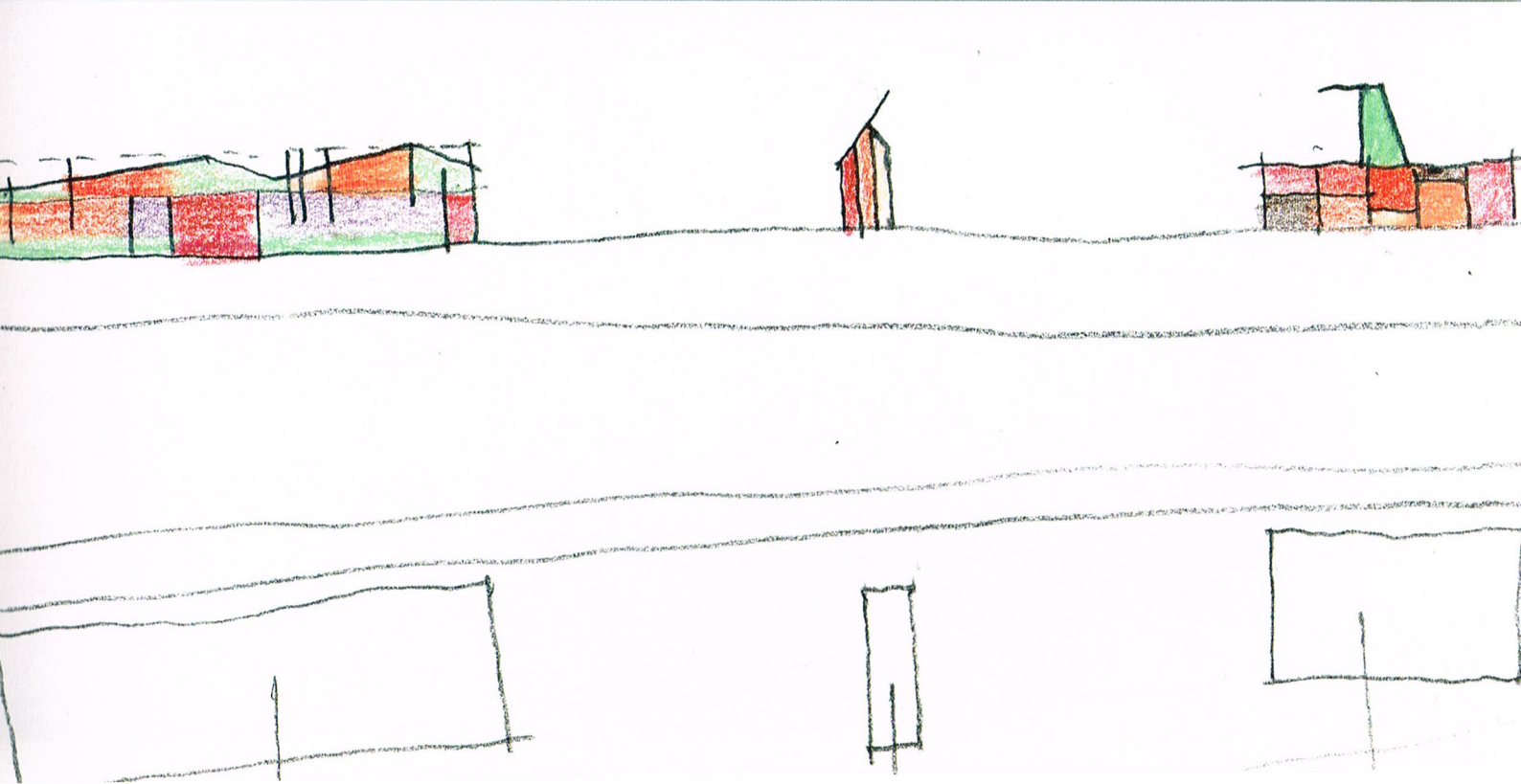
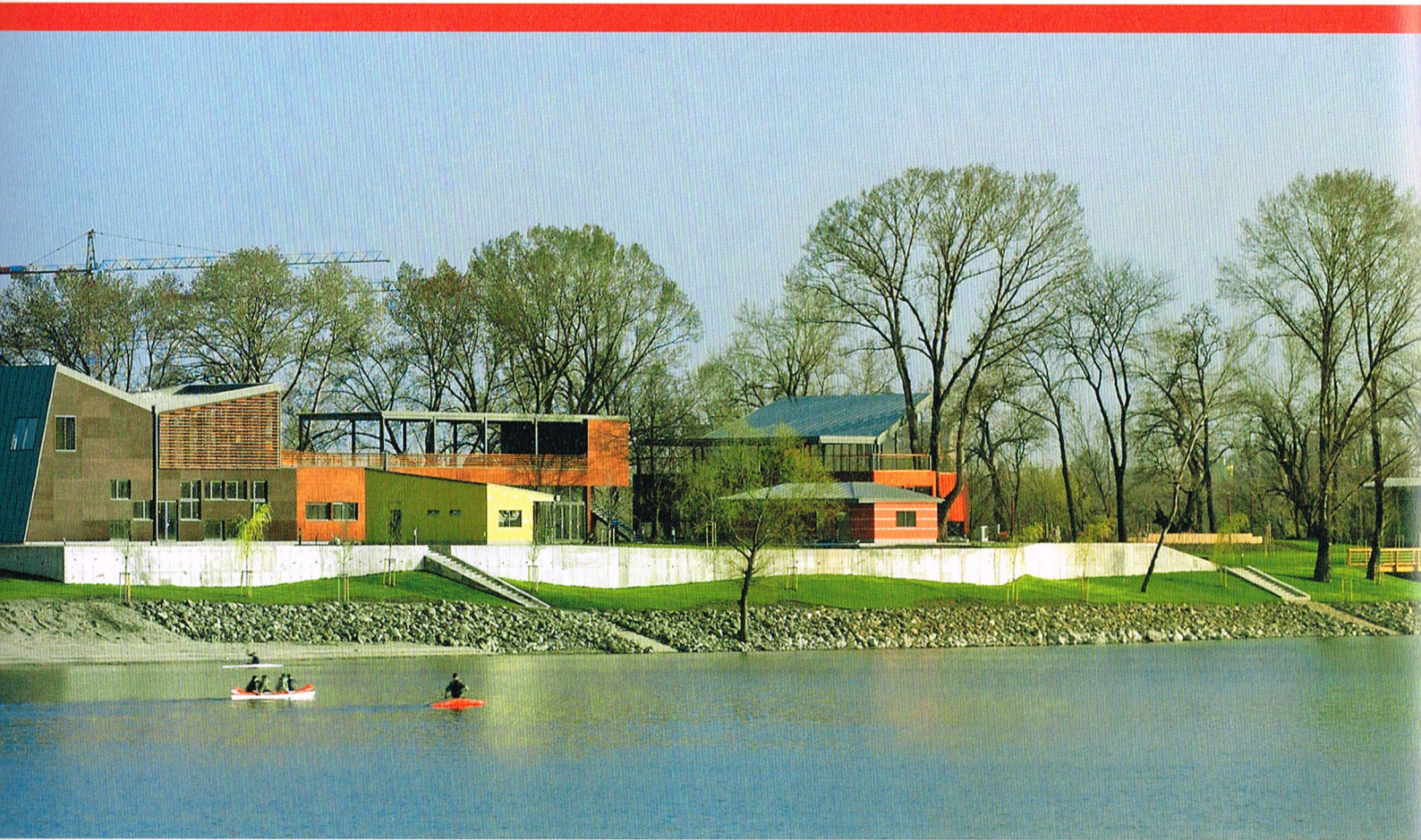
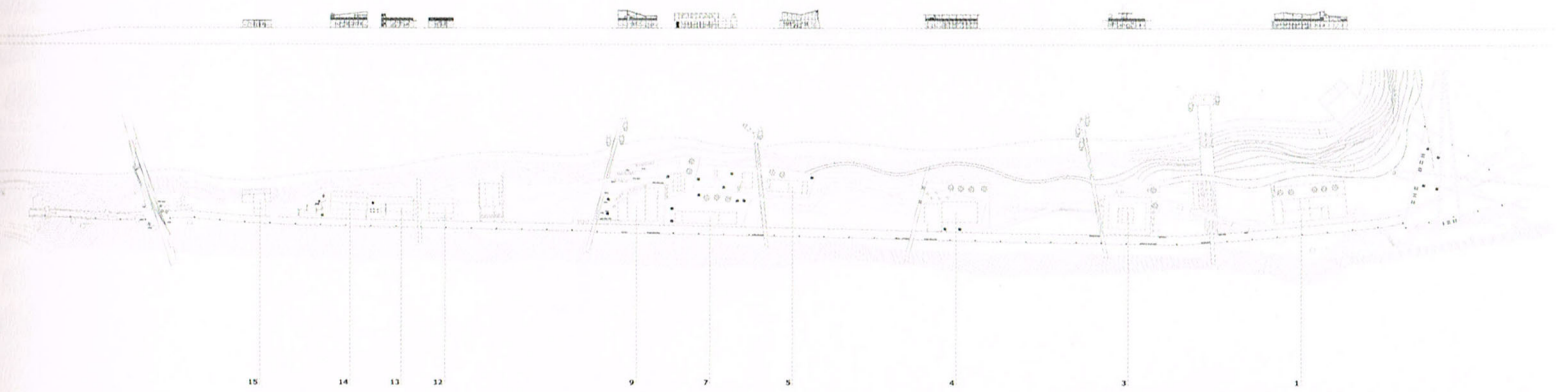
Az épületek egységes hatását az egyszerű fémváz szerkezetek használata adja, amit aztán nagy szabadsággal és virtuozitással alakítottak különböző formákká az építések

Gátőrség

A befektetők a XI. kerületi Önkormányzattal közösen pályázatot írtak ki a gát előtti terület rendezésére. Ennek eredményeként a Turányi Gábor vezette T2a építészstúdió munkatársait bízták meg a gátra szánt vendéglátóépületekből álló sor megtervezésével. Az egészet persze nemcsak építészeti, de kertészeti is meg kellett tervezni. Így a két stúdió – az építész, illetve a kertész (Garten Stúdió) – tervezői együtt találták ki a terület átalakításának alapkoncepcióját. Ennek lényege, hogy miközben a komplexum a nagyváros elvárásainak is megfelel, maradjon meg a hely vízparti jellege is. Legyen ez „valami a Ráday utca és a Velencei-tó partja között”. Fadeszkás sétányok, íves stégek és kövezett főút építésével, valamint jellegzetes Duna-parti növényzet telepítésével oldották meg mindezt.

Az építészek eredetileg arra gondoltak, hogy megpróbálják a gáton már meglévő épületeket – összesen 14 nyaralót, horgászházikót, ilyesmit – felhasználni az új funkciókhoz. Végül azonban – mivel ezek használhatatlannak bizonyultak – csupán a helyüket jegyezték meg, ugyanoda építették az új épületek alapjait, mégpedig az eredeti házak alapterületének megfelelően. Így három kisebb és tizenegy nagyobb építmény került a gátra. Az új épületek formailag leginkább a hatvanas évek Balaton-parti építészetét idézik, jó példa erre a két egymás felé lejtő ferdetetővel fedett, vendéglátóépület.

A szabad kezű építészet

A tervezéskor valamiféle egységes alapkoncepció betartására törekedtek. Az egyetlen irányadó elv az volt, hogy a házak vendéglátó funkciót fognak betölteni. Hiányoztak azonban a konkrét megrendelők, konkrét elképzeléseikkel. Ez egyrészt nagy szabadságot

A gát 14 épülete színvilágában és térszervezésében is egészen különböző lehetőségeket kínál a leendő bérlőknek

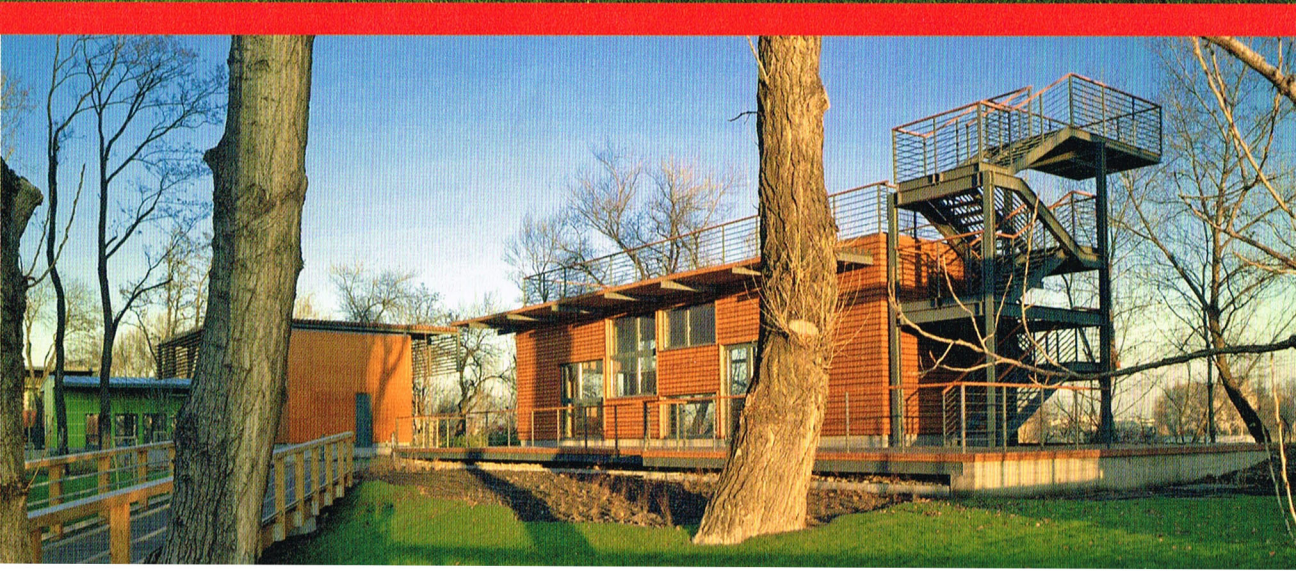

jelentett, másrészt persze komoly nehézséget is, hiszen így nem voltak támpontok. Ezért minden épület rendelkezik konyhai traktussal és nagy szabad terekkel, melyek tetszés szerint továbbalakíthatók. Az egységes elv gyakorlatilag a mai technikai fejlettség adta lehetőségek kihasználásán alapult – miszerint a számítógéppel tervezett, önálló struktúrákat egyedileg le lehet gyártatni. A tizenegy nagyobb épület acélszerkezetű, ezeket aztán az egyedi tervek szerint legyártott faelemekkel (lapokkal) lehet kitölteni. (Egyszerűen, mint abban a régi, sárga-kék építőjátékban: ha már megvan

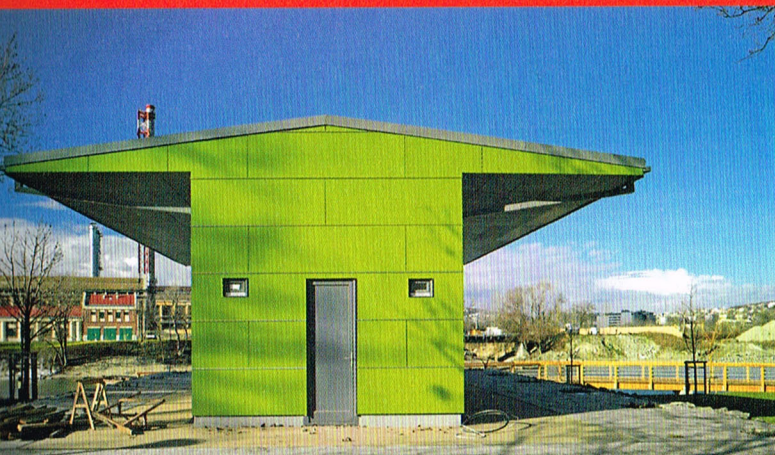
a váz, a kitöltő felületek szabadon alakíthatók.) A három kisebb épület pedig kártyavárszerűen, öntartó elemekből (színezett műanyag/műgyanta lapokból) épül össze. Ezeket a színükkel is kiemelték a tervezők, és közöttük találjuk talán a legbizarrabb formára tervezett házat is. Ennek az épületnek rövidebb homlokzata egy felfele mutató, kissé lapított nyílhoz hasonlít. Megtervezése és megvalósítása tulajdonképpen egy olyan építészeti játék, ami nagy valószínűséggel nem valósulhatott volna meg akkor, amikor már van megrendelő. Pedig a kis építmény abszurditása lehet talán éppen az a vonzerő,

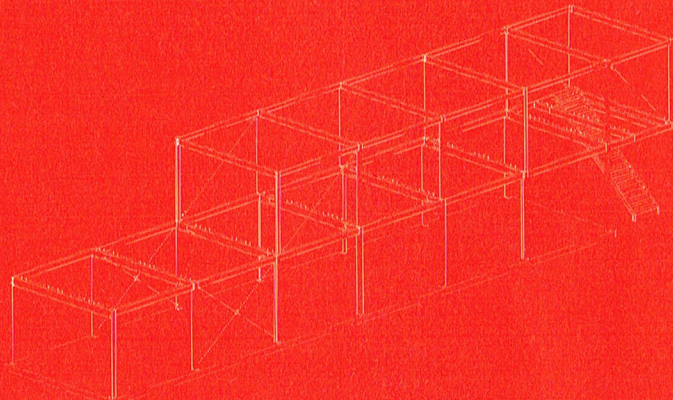
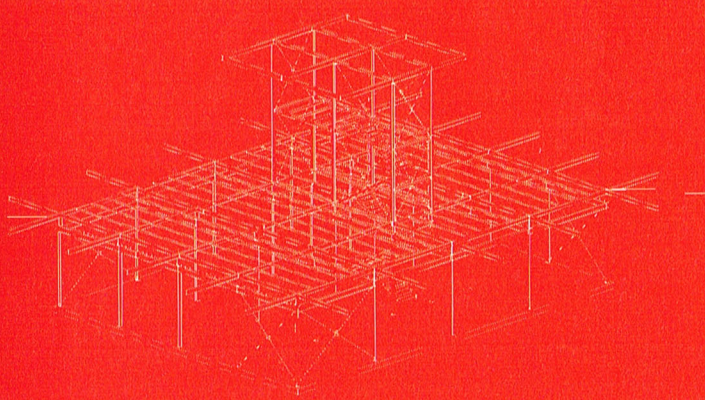

A partot a természetes Duna-part szellemében tervezte újra a Garten Stúdió. Az épületek között kanyargó sétányok, pihenők és kilátóhidak várják az andalgókat

Az igazi nyári hangulatú építészeti környezetbe már csak az élet kell beköltözjön

ami miatt a vendég inkább ül be majd ide, mint máshova...
További izgalmas lehetőség volt az építések számára, hogy a különböző magasságú épületek, tetőteraszok lehetővé tették az úgynevezett ötödik homlokzat, vagyis a tető kreatív alakítását. Míg az építész gyakran ezeket az izgalmas felületeket, kompozíciókat csak a Jóisten és a madarak számára tervezi, itt most lehetőség nyílt az emberi szem számára is láthatóvá tenni őket. Jó példa erre az az épület, melyet a tető fölött egy gerendákkal keresztbe csikozott elem terítőszerűen borít. Ismét tulajdonképpen funkciótlan konstrukcióról van szó, ami azonban markáns karaktert ad az épületnek, jól megkülönbözteti. Ilyen még a Turányi által kedvelt hornyolt lemezzel befedett, szabadon gyűrt tetőszer-

kezetű, másik nagyobb épület is: mintha egy nagyobb szél felgyűrte volna a tetősávokat.

Ahogy tetszik

A leendő bérlőknek van tehát miből válogatni: kisebb vagy nagyobb épület, nyitott tetőterasz, kilátótorony vagy grandiózus belső tér... Turányinak sikerült megvalósítania egy olyan szórakozásra és pihenésre szánt épületegyüttest, ami bár jellegzetesen vízparti, mégsem giccses, mégis vízparti, ami nincs tele fölösleges sallangokkal, mégis nagyvárosi. Kicsit Lupa-sziget és kicsit külváros. Építészetileg már kész, de élettel még be kell tölteni... ■

Generáltervező: T2a Építész Iroda Kft.

Vezető tervező: Turányi Gábor

Építész tervezők:

Mórocz Tamás, Turányi Bence

Építész munkatársak: Benson Marcell, Földes László, Gönczi Orsolya, Zsember István

Környezetrendezés:

Garten Stúdió Kft. / Steffler István, Szloszjár György, Vastagh Gabriella

Tartószerkezetek: LMI Kft. / V. Nagy Zoltán

Épületgépészet: Pipeline Kft. / Braun Attila

Elektromosság:

Lámpász & Dekorász Bt. / Hegedűs József

Tűzvédelem: Takács Lajos

Építető: Öböl XI. Kft.

Bonyolító, generálkivitelező:

Budahold Kft. / Mátay Lászlóné, Szabó Csilla, Niederlander Pál